

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
Број: 110-00-281/2019-24
Датум: 06. април 2021. године
Београд

На основу члана 36. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/2018), члана 41. става 10. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19 – др.уредба) и члана 46. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19), Министарство државне управе и локалне самоуправе објављује

**ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДеноЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ
О ПРЕДЛОГУ ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМУ СИСТЕМА ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД
2021-2023. ГОДИНЕ**

У складу са Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20) и утврђеним делокругом рада, Министарство државне управе и локалне самоуправе припремило је Предлог програма за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији и Акциони план за период 2021-2023. године (у даљем тексту: Предлог програма и акционог плана).

Одбор за правни систем и државне органе, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе, донео је Закључак 05 број: 021-1536/2021 од 24. фебруара 2021. године, којим је одобрено спровођење јавне расправе о Предлогу програма и акционог плана и утврђен Програм јавне расправе.

Јавна расправа о Предлогу програма и акционог плана спроведена је у периоду од **1. марта до 22. марта 2021. године.**

Програм јавне расправе о Предлогу програма са акционим планом, са прилозима утврђеним Пословником Владе, објављен је на интернет страници Министарства државне управе и локалне самоуправе <http://mduls.gov.rs/obavestenja/pocetak-javne-rasprave-o-predlogu-programa-za-reformu-sistema-lokalne-samouprave-u-republici-srbiji-sa-akcionim-planom-za-period-2021-2023-godine/> и на Порталу е-управа <http://javnerasprave.euprava.gov.rs/javna-rasprava/266>.

Програмом јавне расправе о Предлогу програма и акционог плана одређено је да се примедбе, предлози и сугестије достављају на мејл: jelena.tomasevic@mduls.gov.rs и поштом на адресу: Министарство државне управе и локалне самоуправе, Београд, Бирчанинова 6.

У оквиру јавне расправе, у складу са утврђеним Програмом јавне расправе, организована су два онлајн састанка, **10. марта и 17. марта 2021. године**, оба са почетком од 12 часова.

Први онлајн састанак у оквиру јавне расправе одржан је 10. марта 2021. године.

Уводну реч на јавној расправи имао је **Саша Мозић, помоћник министра у Министарству државне управе и локалне самоуправе**, који је одржао презентацију о Предлогу програма за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији. Путем презентације, учесницима на јавној расправи, представљена је структура и најзначајније области које су обухваћене Предлогом програма, општи и посебни циљеви, као и трогодишњи акциони план за реализацију овог програма. Састанку је присуствовало 24 учесника од којих представници државних органа, органа јединица локалне самоуправе и друга заинтересована лица. Модератор на састанку била је **Слађана Ђорђевић**, оперативни координатор пројекта „Локална самоуправа за 21. век”.

Након тога, реализована је дискусија о Предлогу програма са акционим планом. На почетку дискусије за реч се јавио **Синиша Тркуља из Сектора за просторно планирање и урбанизам, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре** и истакао да је Национална политика урбаног развоја усвојена, а која се великим делом спроводи на локалном нивоу, као и да је у току израда Акционог плана, те из наведених разлога би било значајно повезивавање овог документа са Предлогом програма. Такође, у вези са електронском компонентом Предлога програма, истакао је да Закон о планирању и изградњи предвиђа успостављање локалних информационих система за просторни развој заснованих на ГИЗ технологији и да то може бити веза са овим програмом. На крају излагања, указао је да се Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре не види у Акционом плану као партнерска институција и да ће предложити за које активности је могуће да се Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре препозна као партнер, као и доставити писмено коментаре у оквиру трајања јавне расправе.

Саша Мозић, у намери да одговори на претходно излагање, истакао је да је значајно да се направи веза са бројним другим стратешким документима, као и са Стратегијом урбаног развоја и да је тај део био од значаја у припреми Стратегије реформе јавне управе када су дефинисани циљеви који се тичу везе Програма са Стратегијом, као и да су у овом процесу били укључени и представници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Поред тога, планиран је састанак са представницима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у циљу дефинисања активности, с обзиром да су овим програмом предвиђени и послови који се односе на измену закона и прописа, утврђивања органа који ће бити одговорни за њихово спровођење, као и ради утврђивања потребних финансијских средстава.

Зоран Ђоровић, заменик начелника, Град Крагујевац, обратио се и дао констатацију на меру 2, која се односи на локалне финансије, наглашавајући да свака локална самоуправа има своје софтверско решење. Долази се до ситуације да постоје различити приступи, различите базе података и с тим у вези, предлог би био да Министарство са централног нивоа кординира процес успостављања информационог система финансија, који би се заснивао на принципу клауда, те би на тај начин сви корисници локалне самоуправе били део тог система. Повећала би се транспарентност и контролна функција, јер би нпр. Државна ревизорска институција или буџетска

инспекција директно имали приступ кроз одговарајуће модуле буџетима свих локалних самоуправа. Такође, навео је да извештаји који би требало да буду генерисани према Министарству државне управе и локалне самоуправе, Министарству финансија и осталим институцијама, били униформни у погледу достављања. Осврнуо се и на систем отворених података, наводећи да је добио обавезујућу форму кроз закон и уредбу, али да се више своди на вољу локалне самоуправе, те да би кроз одговарајуће модуле могли да добијемо аутоматизован процес отварања података и да се ти подаци генеришу централно на једном месту. У том случају, јавни електронски приказ и праћење стања локалних самоуправа могао би да буде потпуно аутоматизован процес који би омогућио да на једном месту добијемо функционалан систем из којег бисмо сви имали користи.

Саша Мозић се надовезао и истакао да у Акционом плану постоји предлог у виду активности за формирање јавног електронског приказа буџета локалних власти, која се односи на планирање и извршење прихода и расхода и израду буџетских и инвестиционих портала локалних самоуправа. Сагласио се да је предлог који се односи на јединствени униформни софтвер, који би се увео у свим локалним самоуправама, добар, пре свега јер води стандардизацији, али да је за ово питање главни партнер Министарство финансија. Пре свега, потребно је утврдити какве промене би такав систем произвео по локалне самоуправе и начин њиховог рада, с обзиром да је свака од њих израдила свој систем. Закључио је да ће се Министарству финансија предложити разматрање увођења јединственог информационог система у вези са локалним финансијама.

Други састанак у оквиру јавне расправе одржан је 17. марта 2021. године, уз подршку Сталне конференције градова и општина, који су информисали и позвали запослене и представнике јединица локалне самоуправе да узму учешће у јавној расправи.

Уводни говор одржала је **Марија Обрадовић**, министарка државне управе и локалне самоуправе, која се осврнула на значај који ће доношење овог програма имати за Републику Србију. Истакла је да је Министарство крајем 2019. године започело рад на припреми Програма за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији са циљем да буду обухваћене све области које су од значаја за функционисање локалног нивоа власти. Поред тога, навела је да је задатак овог програма да омогући даљи развој локалне самоуправе у Републици Србији како би овај део система јавне управе могао успешније да одговори потребама грађана, привреде и како би благовремено био оспособљен за обавезе које произлазе из процеса европских интеграција. Сам процес израде Министарство државне управе и локалне самоуправе је водило у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина и уз учешће свих ресора Владе, додајући да је кључно и учешће свих јединица локалне самоуправе, невладиног сектора и стручне јавности. Задатак реформе је да понуди нова законска решења, нове алате за подршку локалним самоуправама како би се све услуге пружале на јединствен, стандардизован начин. Према њеном мишљењу, важно је да имамо у виду да унапређење постојећег система локалне самоуправе нужно претпоставља и одговарајуће промене које се односе на начин рада органа државне управе, посебно у смеру ефикаснијег праћења стања у областима из њиховог делокруга, превентивног и партнерског односа са јединицама локалне самоуправе, али и унапређења надзорне функције. Указала је да резултат реформи мора да буде усмерен на унапређење живота грађана, пуно поштовање њихових права и значајно унапређење квалитета, доступности и ефикасности јавних услуга које су кључне за интензивни развој локалне самоуправе. Позвала је све да се активно укључе и дају свој допринос у изради овог документа, с обзиром да ће у оквиру овог програма

бити разматрани сви предлози и сугестије. За крај, истакла је да је Министарство државне управе и локалне самоуправе подршку добило од Владе Швајцарске, преко Швајцарске канцеларије за сарадњу.

Ђорђе Станичић, генерални секретар Сталне конференције градова и општина, на почетку излагања истакао је да су главни циљеви које желимо да достигнемо циљеви из Европске повеље о локалној самоуправи и да је то нешто на чему Стална конференција градова и општина инсистира дуги низ година, наводећи да Програм за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији треба да послужи остварењу што већем броју тих циљева. Имајући у виду да се овај документ ослања на Европску повељу, даје одређене елементе мерења у погледу реализације тих циљева. Нагласио је да једнообразност локалне самоуправе, сходно нашим законима и искуство које имамо из праксе, говоре о томе да нису све јединице локалне самоуправе припремљене за улазак у овакав један програм, као и да је Стална конференција градова и општина припремила многобројне моделе аката који омогућавају различитим локалним самоуправама да у различитим областима у својим надлежностима крену у тај процес како би надоместили недостатке. Пре свега, недостатке капацитета људских и материјалних, те приближили све послове локалне самоуправе грађанима. Подвукао је да оно што је најважније за њихово функционисање јесте систем финансирања локалне самоуправе, као и да је у значајној мери тај систем унапређен, али да је неопходно да се још једанпут сагледа како бисмо достигли циљеве и обезбедили довољне приходе за надлежности које имају и које су им поверене. То су елементи који ће се мерити кроз реализацију овог програма. На крају излагања, закључио је да је недовољност капацитета, односно потреба за унапређењем знања и вештина у локалним самоуправама на реализацији овако постављених циљева изузетно важан и да се Стална конференција градова и општина дуги низ година бави препознавањем и решавањем ових проблема, кроз реализацију обука, имајући у виду да је акредитована за те обуке, као и њени сарадници.

Након излагања генералног секретара Сталне конференције градова и општина, учесницима се обратио **Саша Могоћ, помоћник министра у Министарству државне управе и локалне самоуправе** и одржао презентацију о Предлогу програма са акционим планом. Приликом представљања Програма навео је да је исти препознат у оквиру нове Стратегије реформе јавне управе. Поред тога, указао је на аналитичка документа која су послужила као основа за израду овог документа, а која су у претходном периоду израђена од стране Министарства државне управе и локалне самоуправе и Сталне конференције градова и општина. Истакао је да су у оквиру документа обрађене кључне области од значаја за локални ниво власти, осврнуо се на опште и посебне циљеве, као и израду трогодишњег Акционог плана која је текла паралелно са израдом Програма. На крају излагања, позвао је учеснике да дају своје предлоге и коментаре, чиме је отворена јавна расправа.

Јавној расправи присуствовало је 228 учесника, од којих у највећем броју представници јединица локалне самоуправе, затим представници невладиних организација, цивилног сектора и друга заинтересована лица. Модератор на састанку био је **Зоран Станојевић**.

На почетку дискусије за реч се јавио **Слободан Мартиновић, Центар за истраживање у политици Аргумент, Пријеполје** и истакао примедбу на Акциони план, у погледу учешћа јавности у процесу доношења одлука, наводећи да се у Посебном циљу 1. мера 1.3. Унапређење правног оквира и процедура за непосредно учешће

грађана у управљању локалним самоуправама, подразумевају активности које се односе на референдум и народну иницијативу, али да није узета у обзир примена Закона о планском систему Републике Србије када су у питању локалне самоуправе. Предочио је да наведени закон дефинише консултативни процес, који државни органи морају да спроводе, те да је од изузетног значаја јер институционализује грађанску партиципацију. Поред тога, истакао је да нису предвиђене обуке за запослене у јединицама локалне самоуправе, када је у питању Закон о планском систему Републике Србије. Навео је да се друга примедба односила се на изборе за савете месних заједница. Имајући у виду да Закон о локалној самоуправи врло штуро уређује ово питање, дешава се да локалне самоуправе за изборе у савете месних заједница примењују Закон о локалним изборима, а то подразумева изборне листе, што је веома компликовано и непотребно. Закључио је да су Стална конференција градова и општина и Министарство државне управе и локалне самоуправе направили модел одлуке за изборе савета месних заједница, али да локалне самоуправе то не примењују.

Као одговор на примедбе, *Сава Могућ* је указао да се, у вези са применом Закона о планском систему Републике Србије на локалном нивоу, управо реализује јавни позив за пријаву заинтересованих правних лица за подршку јединицама локалне самоуправе за израду планова развоја, које Министарство државне управе и локалне самоуправе ради заједно са Републичким секретаријатом за јавне политике. Планови развоја у јединицама локалне самоуправе ће се припремати управо кроз примену Закона о планском систему Републике Србије и директно учешће Републичког секретаријата за јавне политике. У претходном периоду, Стална конференција градова и општина, у партнерству са Републичким секретаријатом за јавне политике, је једном броју ЈЛС, пружила подршку за израду планова развоја. Такође, у једној активности, у оквиру циља 2. је и средњорочно планирање и програмски буџети. Питање израде средњорочних планова у јединицама локалне самоуправе се управо ради и спроводи по основу Закона о планском систему Републике Србије, који наведене планове предвиђа и поступак њихове припреме. Навео је да су средњорочни планови додатно увезани са програмским буџетирањем, јер је неопходно да оба акта буду међусобно усклађена и уређена. У вези са питањем избора чланова савета месне заједнице, истакао је да када се радила измена Закона о локалној самоуправи 2018. године, није било могуће у законском тексту изричито напоменути да се не могу кандидовати изборне листе, односно да то није могло да буде предмет законског уређивања. Оно што је била намера је да се кроз текст закона, као и моделе које је урадила Стална конференција градова и општина мотивишу грађани да се појединачно кандидују јер је месна заједница интересна организација грађана за остваривање њихових заједничких интереса.

За реч се јавио и *Срђан Димитријевић, представник мреже Европског покрета у Србији* и истакао да је тема слободног управљања локалним јавним пословима од суштинског значаја за сваког грађанина. Систем локалне самоуправе је тако постављен да обесмишљава улогу и положај грађанина као припадника насељеног места. То је последица чињенице да једна општина у Србији обухвата по 32 насељених места. Конкретно Лесковац има 144 насељена места. Чињеница је да у таквој општини морамо да се бавимо развојем 32 насељена места у просеку, да би се бавили својом локалном заједницом у којој живимо. Друго, навео је да је потпуно неутемељена оцена да се треба бавити само функционалношћу општине, а не и њеном величином, те да повећање општине не доводи аутоматски до повећања њеног финансијског капацитета. Треће, оценио је да кључни проблем није њена нефункционалност, већ монотипски систем једностепене самоуправе који је заснован на огромним општинама и да је решење развој

вишестепене политичке самоуправе засноване на општинама са једним до неколико насељених места.

У вези са изнетим коментарима, *Саша Мозић* истакао је да не спори да што је већа јединица локалне самоуправе да је домаћај појединца мањи, као и његова улога у управљању јавним пословима на локалном нивоу. Међутим, када говоримо о примеру Лесковца, мора се имати у виду да има статус града, а та чињеница му даје могућност да формира градске општине, као и да нема ограничења у максималном броју које може да оснује. Поред тога је истакао да када посматрамо број становника по јединицама локалне самоуправе, велика већина су мале локалне самоуправе. Проблеми у недостатку капацитета расту са опадањем броја становника. Што је мања локална самоуправа то су већи проблеми са капацитетима, посебно кадровским. Закључио је да је једно питање децентрализације унутар великих градова, а посебно питање, изградња капацитета малих локалних самоуправа које немају довољан капацитет за обављање ни постојећих послова. Поред тога, сложио се да постоје одређене последице које произлазе из монотипског система, истакавши да један од начина који нам уставни оквир дозвољава јесте, да када се врши пренос или поверавање послова са централног на локални ниво, то не мора да се ради линеарно, већ у два корака, тако да се прво повере послови градовима, а када се стекну услови, извршити такав пренос и на општине. Међуфаза би била деконцентрација послова, а то подразумева да се послови државног нивоа власти приближе грађанима на начин тако што ће се деконцентрисати на ниво управних округа.

На питање да ли треба мењати број локалних самоуправа, односно насељених места, *Ђорђе Станичић* објаснио је да су веома значајне овакве иницијативе, осврнувши се на изнету примедбу да је потребно да се грађанима омогући веће учешће у пословима локалне самоуправе, као и на приговор који се односио на изборни систем, имајући у виду да претежан број насељених места нема своје представнике у локалној скупштини, као и да би све то требало размотрити у циљу унапређења овог текста који је у изради.

Саша Мозић напоменуо је да оно што Министарство чини у погледу унапређења већег учешћа грађана је првенствено обухваћено изменама Закона о локалној самоуправи 2018. године. Пре свега, уведена је обавеза свих општина и градова да у поступку припреме својих одлука о буџету, у оном делу којим планирају инвестиције, су у обавези да спроведу јавну расправу. Такође, Министарство додељује годишњу награду за најбољу општинску/градску управу, где је један од елемената за награђивање партиципативност и учешће грађана. Уведена је и могућност да сто грађана својим потписима иницирају спровођење јавне расправе о акту који треба град или општина да донесу, лимитиран је проценат грађана за покретање народне иницијативе у општинама и градовима, где својом иницијативом намећу теме локалној скупштини.

Ђорђе Станичић се надовезао и исказао чињеницу да неки документ или промена закона може да подстакне заинтересованост грађана осврнувши се на питање наплате пореза на имовину, наводећи да је реч о чистом локалном приходу, којима се баве локалне пореске администрације. Појаснио је да су многе општине, када је то постала њихова надлежност, створиле алат и могућност да о прикупљеним средствима порезима на имовину питају грађане, шта је то што би требало финансирати, јер плаћањем пореза на имовину желе да учествују у процесу унапређења и обезбеђења могућности за рад локалне самоуправе.

Учесницима на јавној расправи било је омогућено да учествују у дискусији и текстуалним путем преко „Зум” платформе, у оквиру које су изнети предлози и питања

у вези са применом платних разреда, потребама различитих обука и едукација за подизање капацитета запослених, информација у вези са планираним активностима у циљу даљег усклађивања са Европском повељом, годишње награде за најбољу општинску/градску управу у 2020. години, планирањем успостављања службе или службеника за ЕУ послове у контексту јачања капацитета за локални економски развој и развојне пројекте, да ли је неопходно донети посебну одлуку на нивоу јединице локалне самоуправе или је довољно да буде одређено статутом јединице локалне самоуправе итд. Саша Могих и Ђорђе Станичић су у целости дали одговоре и појашњења на сва постављена питања.

Приказ поднетих примедба, предлога или сугестија за измену текста Предлога програма за реформу система локалне самоуправе са акционим планом за период 2021-2023. године, које су пристигле путем електронске поште, по свакој примедби и кратким образложењем, дати су у *Прилогу 1.*

Примедаба, предлога и сугестија, пристиглих путем електронске поште, било је укупно 5.

Ред. број	ПРИМЕДБА	ОДГОВОР
<p>Орган/организација/заинтересовано лице: / Лице које је доставило примедбе: Давид, Општина Бечеј Датум доставе примедаба ел. поштом: 4. март 2021. године</p>		
<p>1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Када је реч о мерама које треба предузети, прва и основна мера би требало да буде да се коначно почне примењивати Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, чиме би се запослени у ЈЛС у износу и платама бар мало изједначили са колегама који раде у систему јавне управе или државним службеницима. Савет да уколико заиста желите мишљење струке нпр. начелника општинских управа и начелника Одељења и шефова Одсека у општинским управама и сл. је да њих и друге школоване запослене замолите и платите им да Вам писмено доставе (анонимно без увида шта је ко написао) њихове утиске и анализе и мере које би биле сврсисходне за добру реформу система. 	<ul style="list-style-type: none"> Примедба се делимично прихвата. <p><u>Образложење:</u></p> <p>Законом о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе се у потпуности уређује право на плату, накнаде и друга примања службеника и намештеника у органима ЈЛС. Иако је примена овог прописа одложена до 2022. године, рад на унапређењу будућег система плата није престајала од његовог усвајања, те у том смислу су већ учињене одређене измене и допуне Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе на предлог СКГО и представника појединих локалних самоуправа. Такође, измене и допуне поменутог прописа се очекују и ове године у складу са планом Владе у којима ће такође бити укључени представници локалних самоуправа и СКГО.</p> <p>Треба имати у виду, с обзиром да се средства за плате, накнаде и друга примања запослених обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе у складу са буџетским ограничењима за текућу и наредне две буџетске године, повећање плате запослених у ЈЛС умногоме</p>

		зависи од макроекономске политике, као и од самих финансијских могућности појединих ЈЛС. У погледу предложених консултација у вези са реформом система, није могуће спровести консултације какве су предложене.
Ред. број	ПРИМЕДБА	ОДГОВОР
<p>Орган/организација/заинтересовано лице: Град Крагујевац</p> <p>Лице које је доставило примедбе: Зоран Ђоровић, заменик начелника, Градска управа за развој</p> <p>Датум доставе примедба ел. поштом: 10. март 2021. године</p>		
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Стр. 77 - Отворени подаци. <p>Потребно је допунити информацијом да је Град Крагујевац једина ЈЛС која има сопствени портал података на адреси: https://www.data.kragujevac.rs/ на коме се налазе подаци у машински читљивом формату о потрошњи енергената у јавном сектору, такође и додатно обрађени и визуализовани.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стр. 105 и 106 – Мере 2.2., 2.3., 2.4. <p>У оквиру једне од три мере потребно је констатовати: На нивоу ЈЛС не постоји унифицирано софтверско решење за буџетско књиговодство. ЈЛС користе софтверска решења различитих произвођача, у мањој мери развијају сопствена, због чега последично постоје евидентне разлике у формама обраде, књижења и извештавања.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Примедба се не прихвата. <p><u>Образложење:</u></p> <p>Прихваћена је информација али није могуће прихватити примедбу јер Програм за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији не обрађује појединачне ситуације и стања отворених података по јединицама локалне самоуправе.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Примедба се не прихвата. <p><u>Образложење:</u></p> <p>Примедба се не може прихватити и имплементирати у текст Предлога програма за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији, али ће Министарство државне управе и локалне самоуправе упутити иницијативу Министарству финансија ради утврђивања могућности успостављања јединственог софтверског решења за</p>

<p>Управо у овој кључној области треба да од стране централног нивоа буде подржан, координиран и усмерен развој буџетског информационог система ЈЛС. Апликативна решења на локалном нивоу у овој области карактерише разноврсност у примени софтвера за буџетско рачуноводство, тзв. „софтверска острва“. Прелазак на програмско буџетирање од 2014. године поставио је још веће захтеве у погледу прилагођавања софтвера овом начину планирања локалних финансија. Утрошак јавних средстава треба да буде потпуно транспарентан процес од фазе планирања до фазе извршавања обавеза и извештавања. Уз то, системи контроле би у јединственом окружењу били у многострано олакшани, посебно за све форме редовног извештавања, ревизорског и инспекцијског надзора. Централизованом базе података и јединственом веб апликацијом на принципу клауда, првенствено би се унифицирао рад и процедуре и истоветност у поступању. На овај начин би се уштедело време, избегао би се додатни рад на формирању разних извештаја према централном нивоу у посебним обрасцима који се заснива на преписивању већ постојећих података из локалних апликација, док би надлежни контролни органи могли да на већ интегрисаним модулима аутоматизовано филтрирају све врсте обавезујућих и контролних извештаја. Овај приступ би омогућио и лакшу интероперабилност са другим системима, а управљање јавним средствима би било далеко транспарентније уз контролну функцију.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Акциони план: Предлог је да се у оквиру Мере 2.3. укључи нова активност:</i> 	<p>буџетско књиговодство, које је, можда, могуће уградити у Програм реформе финансија.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Предлог се прихвата.</i>
---	--

	<p>„Успостављање јединственог информационог система буџета ЈЛС”</p> <p><i>Образложење</i></p> <p>Управо овакав приступ би био предуслов за реализовање активности у оквиру Акционог плана – Посебни циљ 2 – Унапређење система финансирања локалне самоуправе, Мера 2.3.: Унапређење транспарентности система локалних финансија и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Успостављен јавни електронски приказ за приказивање и праћење стања локалних буџета - Формирање јавног електронског приказа буџета локалних власти (планирања и извршења прихода и расхода буџета сваке од ЛС) <p>Јавни електронски прикази би могли да буду само универзални модули који би генерисали податке из јединственог информационог система и не би зависили од „могућности“ постојећих апликација, односно ажурности самих ЈЛС. Прикази су само један од неограниченог броја могућности за креирање различитих видова извештавања. На овај начин би се олакшала израда грађанског буџета, а отварање података би могао да буде потпуно аутоматизован процес независан од воље и иницијативе ЈЛС. Одличан пример функционалности је јединствени систем ЛПА.</p>	<p>У Акционом плану у оквиру Мере: Унапређење транспарентности система локалних финансија дефинисан је предлог активности за формирање јавног електронског приказа буџета локалних власти (планирања и извршења прихода и расхода буџета сваке ЈЛС) и израда буџетских и инвестиционих портала локалних самоуправа.</p>
<p>Ред. број</p>	<p>ПРИМЕДБА</p>	<p>ОДГОВОР</p>
<p>Орган/организација/заинтересовано лице: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре</p> <p>Лице које је доставило примедбе: Синиша Тркуља</p> <p>Датум доставе примедба ел. поштом: 12. март 2021. године</p>		

3.	<ul style="list-style-type: none"> • Локални информациони системи <p>Чланом 45. Закона о планирању и изградњи прописано је образовање локалних информационих система планских докумената и стања у простору. Ова законска одредба је у директној вези са поглављем IV.8 Програма у коме се на страни 76. наводи да 2/3 ЈЛС користи ГИС софтверску платформу која је основ за локалне информационе системе планских докумената и стања у простору, а за коју основни стандард нуди Директива INSPIRE Европске уније из 2007. године. У МГСИ су у наступајућем периоду предвиђене активности на успостављању ових информационих система ради основне стандардизације података – у сарадњи са Републичким геодетским заводом и другим релевантним институцијама, елементи за наведену стандардизацију се налазе у већ усвојеним подзаконским актима. У Акционом плану би било сврсисходно направити везу са активношћу образовања локалних информационих система. Она се може препознати у оквиру мере 4.1 „Унапређење капацитета локалне самоуправе за пружање управних услуга” као део активности „Подршка за изградњу стручних и техничких капацитета за унапређење е-управе (обука, опрема и софтвери, развој институционалних и организационих претпоставки, међуопштинска сарадња, и др.)” где би МГСИ могло да буде наведено као партнер у спровођењу активности.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стратегија урбаног развоја Републике Србије и Акциони план 	<ul style="list-style-type: none"> • Примедба се прихвата. <p>Предлог је могуће прихватити, уз напомену да је потребно да Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре достави предлог и опис активности заједно са износом и извором средстава за реализацију активности.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Примедба се не прихвата.
----	---	--

Влада је у јуну 2019. године усвојила Стратегију одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године (у даљем тексту: СОУРРС) за коју је у завршној фази израде Акциони план за њено спровођење у 2021. и 2022. години у коме се међу активностима између осталих налазе и активности у вези са успостављањем платформе е-Простор у оквиру које је и образовање локалних информационих система планских докумената и стања у простору из претходне тачке. Такође, активност од значаја за Програм и у којој се МДУЛС наводи као партнер, у СОУРРС се налази у пакету мера 5.2 који се односи на финансирање урбаног развоја, а у Програму и његовом Акционом плану се може узети за Посебни циљ 2. Унапређење система финансирања локалне самоуправе. У Акционом плану за спровођење СОУРРС је Институт за архитектуру и урбанизам Србије предложио активност „Припрема истраживачке и имплементационе подршке за унапређење локалних јавних финансија у делу фискалних и нефискалних прихода у области грађевинског земљишта” у којој су партнери МГСИ, Министарство финансија, МДУЛС, ЈЛС, Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Економски факултет.

- *Међународни документи урбаног развоја релевантни за локалну самоуправу*

Овом приликом бих скренуо пажњу на три документа Уједињених нација од којих су два преведена на српски језик. Први је Нова урбана агенда коју је у децембру 2016. године усвојила Генерална скупштина Уједињених нација Резолуцијом 256 на својој 71. седници. Нова урбана агенда је преведена на српски језик уз подршку МГСИ. У Новој

Образложење:

Примедба није прихваћена имајући у виду да је активност планирана у АП за спровођење Стратегије одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године и да није потребно понављати ову активност у Акционом плану за реализацију Програма, како не би долазило до дуплирања активности у више стратешких докумената, што даље води ка дуплирању планираних средстава, извештавања итд.

- *У питању је информација, а не примедба.*

Министарство државне управе и локалне самоуправе прихвата информацију у вези са документима Уједињених нација.

	<p>урбаној агенди се у параграфу 85. наводе Међународне смернице за децентрализацију и јачање локалних власти које још увек нису преведене на српски језик, док се у параграфу 93. наводе Међународне смернице за урбанистичко и просторно планирање у оквиру којих су дате јасне препоруке за активности просторног и урбанистичког планирања за четири групе актера, једна од четири групе актера су локални органи управе, ове смернице је МГСИ превело на српски језик. Прилажем линкове за ова три документа која садрже јасне смернице Уједињених нација за локалне власти.</p> <p>https://habitat3.org/wp-content/uploads/NUA-Serbian.pdf https://unhabitat.org/sites/default/files/documents/2019-06/igutp-serbian.pdf https://unhabitat.org/international-guidelines-on-decentralization-and-access-to-basic-services-for-all</p>	
Ред. број	ПРИМЕДБА	ОДГОВОР
<p>Орган/организација/заинтересовано лице: Центар за истраживање у политици Аргумент, Пријеполје</p> <p>Лице које је доставило примедбе: Слободан Мартиновић</p> <p>Датум доставе примедба ел. поштом: 18. март 2021. године</p>		
4.	<ul style="list-style-type: none"> <i>Примедбе и предлози за Акциони план реформе локалне самоуправе</i> <p>Предлог Нацрта програма и акционог плана за реформу локалне самоуправе за период 2021-2023. године, веома је скромно укључио грађане у процес доношења одлука. Поставља се питање, зашто донети Закон о планском</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Примедба се не прихвата.</i> <p><u>Образложење:</u></p> <p>Примедба се не прихвата из разлога што се планови развоја у јединицама локалне самоуправе припремају у складу са Законом о</p>

<p>систему и Уредба са методологијом, се не примењују у пуном капацитету. Зашто се Закон о локалној самоуправи не усклађује са Законом о планском систему и Уредбом? Они институционализују грађанску партиципацију у локалној заједници.</p> <p>Закон о планском систему и Уредба су софтвер за укључивање грађана у процес доношења одлука. Многи закони требају да се ускладе са њима због учешћа јавности у процесу доношења одлука. Почев од израде прописа, акционих планова, стратегија, осталих јавних докумената и планова.</p> <p>Овако се вртимо у зачараном заговарачком процесу, где ни државна управа и локална самоуправа, цивилно друштво, не примењују Закон о планском систему и Уредбу. Чак је и Републички секретаријат за јавне политике задужен за имплементацију, али без икаквог ефекта у пракси.</p> <p>Први степен укључивања грађана у процес доношења одлука је месна заједница. Избор за чланове Савета месне заједнице врши се по Закону о локалним изборима, што је неприхватљиво. Процедура је компликована и онемогућује појединца да се кандидује за Савет месне заједнице.</p> <p>Правило, појединац када скупи 30 потписа у својој улици, може се кандидовати за Савет месне заједнице без одласка код нотара, уз проверу потписа у локалној самоуправи.</p>	<p>планском систему Републике Србије и директно учешће Републичког секретаријата за јавне политике, што је контрадикторно тврдњи да се наведени закон не примењује на локалном нивоу.</p> <p>Закон о планском систему Републике Србије прописује да процес израде и усвајања плана развоја јединице локалне самоуправе мора бити транспарентан, као и обавезу обављања консултација са свим релевантним заинтересованим странама током израде плана развоја.</p> <p>У претходном периоду, Стална конференција градова и општина у партнерству са Републичким секретаријатом за јавне политике, је у одређеном броју ЈЛС, пружило подршку јединицама локалне самоуправе за израду планова развоја.</p> <p>Поред наведеног, питање израде средњорочних планова у јединицама локалне самоуправе се спроводи по основу Закона о планском систему Републике Србије. Кроз овај документ средњорочни планови су додатно увезани са програмским буџетирањем, имајући у виду да је неопходно да оба акта буду усклађена и уређена.</p> <p>Закон о локалној самоуправи је значајно уредио положај и органе месних заједница, али није могао да иде даље у уређивање поступка избора чланова савета јер се не ради о избору органа власти већ се ради о интересном организовању грађана и степеном месне аутономије.</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Предлози за акциони план: Посебни циљ 1: Унапређење положаја и одговорности локалне самоуправе <p>Мера 1.3: Унапређење правног оквира и процедура за непосредно учешће грађана у управљању локалном самоуправом</p> <p>Предлог активности: Обука запослених у локалним самоуправама, организацијама цивилног друштва за примену Закона о планском систему и Уредбе о изради прописа у локалној заједници.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предлози за акциони план: Мера 1.2: Унапређење адекватне представљености грађана у локалним скупштинама и јачање капацитета локалне администрације за спровођење локалних избора. <p>Предлог активности: Усклађивање Закона о локалној самоуправи са Моделом статута града/општине, Моделом одлуке о месним заједницама, Моделом упутства за спровођење избора за савете месних заједница и Моделом пословника скупштине општине, Сталне конференције градова и општина.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Предлог се прихвата. <p>Предлог је прихваћен с обзиром да је већ планирана реализација активности спровођење обука за израду планова развоја.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предлог се не прихвата. <p><u>Образложење:</u></p> <p>Предлог није прихваћен јер наведени модели морају бити усклађени са Законом о локалној самоуправи. Сви припремљени модели аката морају бити у складу са законом и статутом.</p>
Ред. број	ПРИМЕДБА	ОДГОВОР

Орган/организација/заинтересовано лице: **Град Јагодина**

Лице које је доставило примедбе: **Ратко Стевановић, градоначелинк Јагодине**

Датум доставе примедба ел. поштом: **22. март 2021. године**

5.	<ul style="list-style-type: none"> • Предлогом програма и АП нису обухваћена Градска правобранилаштва као посебан орган јединица локалне самоуправе. Сугестије на Програм за реформу система локалне самоуправе тиче се тачке IV. 5.1. „Приходи јединица локалне самоуправе” везано за приходе од продаје непокретности у својини ЈЛС и законске регулативе којом је отежана, а у неким случајевима и онемогућена укњижба непокретности због непостојања основа стицања у архивској грађи. Мишљење је да би покретањем иницијативе за промену законске регулативе требало омогућити јединицама локалне самоуправе укњижбу непокретности на којима је сада уписано право државине.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Примедба се не прихвата.</i> <p><u>Образложење:</u></p> <p>Законска регулатива је претходних година неколико пута мењана и ресорно министарство приликом припреме измена закона било је становишта да не може бити искључен основ за стицање непокретности као основ за укњижбу права власништва на непокретностима.</p>
----	--	--